

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 4 ด้าน คือ ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อให้การศึกษาดำเนินไปตามความมุ่งหมาย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 310 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ ที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนเดียวกัน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในเขตภาคเหนือ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงและการสุ่ม ตามขั้นตอนดังนี้

1.สำรวจจำนวนประชากรจากโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ จำนวน 7 โรงเรียนได้จำนวนประชากรทั้งสิ้น 310 คน

2.กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร 310 คนโดยการเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครซี มอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 303) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 175 คน

3. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเจาะจงและการสุ่ม คือ

3.1 กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร 7 โรงเรียน เลือกแบบเจาะจงโรงเรียนละ 1คนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน

3.2 กลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนเลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่งแล้วทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนแต่ละโรงเรียน 7 โรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 168 คน ได้แก่โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูลจำนวน 11 คน โรงเรียนพิจิตรปัญญานุกูล 28 คน

โรงเรียนพิษณุโลกปัญญานุกูล 18 คน โรงเรียนกาวิละอนุกุล 28 คน โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล 23 คน โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล 31 คน โรงเรียนน่านปัญญานุกูล 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 4 ด้าน คือ ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
2. กำหนดกรอบเนื้อหาการสร้างแบบสอบถาม เป็น 4 ด้าน คือ
 - 2.1 ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 - 2.2 ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 - 2.3 ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 - 2.4 ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2536: 131,160) ในการสร้างเครื่องมือแบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert type)
4. สร้างแบบสอบถามได้ข้อคำถามจำนวน 40 ข้อและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) คือความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนใจ เกียวชี คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

5.2 อาจารย์ ดร.สุพัชร์ ช่างพินิจ ผู้เชี่ยวชาญด้านการ ศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

5.3 รองศาสตราจารย์ วิราพร พงศ์อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย วัตถุประสงค์ ประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความ สอดคล้อง(Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.66 - 1.00 โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพจำนวน 40 ข้อ ดังรายละเอียดแสดงในภาคผนวก

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 1 โรงเรียน คือโรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล จำนวน 37 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.938

8. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงความชัดเจนของข้อความแล้วนำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือราชการจากสำนักประสานงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนพิเศษเฉพาะความ พิจารณ์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียนโดยส่งไปและกลับทาง ไปรษณีย์

2. รวบรวมและติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ย้อนกลับคืนด้วยตนเอง

3. คัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์เพื่อทำการวิเคราะห์ ได้ แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 175 ฉบับ นับเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ทางสถิติตามลักษณะของข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยใช้(Checklist) โดยการหาค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัด

การศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

การดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัญหามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับปัญหาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูที่ได้รับวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียนในเขตภาคเหนือ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 12 คน ได้แก่ รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 7 คน ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูล 1 คน ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนพิจิตรปัญญานุกูล 1 คน ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนกาวิละอนุกุล 1 คน ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล 1 คน และครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนน่านปัญญานุกูล 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างปลายเปิดโดยประเด็นการสัมภาษณ์ได้มาจากผลการศึกษาระยะที่ 1 เลือกข้อคำถามที่มีปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในระดับปานกลางขึ้นไปมาสร้างแบบสัมภาษณ์ได้มาประเด็น 4 ด้าน คือ ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาระยะที่ 1 เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ทั้ง 4 ด้าน ด้านเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านสรุปผลการดำเนินงานการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ โดยใช้ข้อคำถามที่มีปัญหาระดับปานกลางขึ้นไป คือมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน

3. เขียนรายการที่ต้องสัมภาษณ์ ตามประเด็น

4. นำรายการที่ต้องการสัมภาษณ์ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

5. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

6. นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) คือ ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม (IOC) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เตือนใจ เกียวซี คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

6.2 อาจารย์ ดร.สุพัชร์ ช่างพินิจ ผู้เชี่ยวชาญด้านการ ศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

6.3 รองศาสตราจารย์ วิราพร พงศ์อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย วัดผล ประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

7. แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความ สอดคล้อง(Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.66 - 1.00 โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ดังรายละเอียด แสดงในภาคผนวก

8. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงจัดทำแบบสมบูรณ์และนำเสนอคณะกรรมการที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ จากสำนักประสานงาน บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ไปยังโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน

2. ดำเนินการสัมภาษณ์ดังนี้

2.1 นำเสนอข้อมูลปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลที่ได้จากการศึกษาครั้งที่ 1

2.2 สัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจากปัญหาที่พบในแต่ละด้าน โดยสัมภาษณ์รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 7 คน ครูที่ได้รับวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ได้แก่โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูล 1 คน โรงเรียนพิจิตรปัญญานุกูล 1คนโรงเรียนกาวีละอนุกูล 1 คน โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล 1 คน โรงเรียนน่านปัญญานุกูล 1คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 12 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลด้วย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็น 4 ด้าน นำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ คือ

1. แนวทางการแก้ปัญหาการเตรียมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ

บุคคล

2. แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ

บุคคล

3. แนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

4. แนวทางการแก้ปัญหาการสรุปผลการดำเนินการใช้แผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
Pibulsongkram Rajabhat University